

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. V. Corollaria præcedentis doctrinæ,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77342)

illis etiam quæ Mantuæ videntur, nam sanguinem illum non fuisse ex imagine Berytensi collectum, declaravit Leo III. ut habent Baronius anno 804. & Bellarminus lib. de Scripturis in Athanasio. Non potest etiam adaptari hæc responsio sanguini, qui in sacra sindone Taurinensi, in Veronice sudario, in spina facelli Regij Parisiensis, & ferro lanceæ Romæ asservato, aliisque instrumentis passionis Dominicæ adhuc cernitur. Unde D. Thomas quodlib. 5. art. 5. sic ait: *Sanguis autem Christi qui in quibusdam Ecclesiis ostenditur, dicitur ex quadam imagine Christi percussæ miraculose fluxisse, vel etiam alias ex corpore Christi.* Quibus ultimis verbis innuit, remanere in terris sanguinem qui verè ex corpore Christi manavit, & non tantum illum qui ex imagine illa miraculosa fluxit. Quod verissimum puto, sive author prædictæ narrationis, & libri illius de passione imaginis Dominicæ, fuerit magnus Athanasius, ut communiter creditum est, & refert Surius ad 9. Novembris, nec ineffaciter confirmat ex nostris P. Franciscus Combesius, in notis ad miraculum imaginis Christi, Constantino- poli in puteum missæ: sive alius quidam Athanasius junior, ut opinatur Baronius ad annum 765. probatque ex eo quod Athanasius Episcopus Alexandrinus, anno Christi 372. mortuus sit, & miraculum Berytense anno 765. contigerit.

353. Respondent tertiò alii ex nostris Thomistis, particulas illas sanguinis, quæ in variis Ecclesiis asservantur, aut in instrumentis Dominicæ passionis cernuntur, non esse partes sanguinis naturalis à Verbo assumpti, sed sanguinis purè nutritivæ, quem à Verbo non fuisse assumptum supra diximus: huic tamen sanguini debet adoratioem latræ, propter contactum sanctissimæ ejus humanitatis: sicut etiam cruci ob eandem rationem idem cultus latræ exhiberi solet.

354. Sed hæc etiam solutio displicet, unde enim constare potest, tot particulas sanguinis, quæ in pluribus Ecclesiis asservantur, & ex variis corporis Christi partibus manarunt, non fuisse nisi ex nutritivæ præsertim sanguinem illum quo Longini lancea perfusa fuit, & qui postea ab ipso Mantuam delatus est; cum enim sanguis ille esset circa cor, qui, juxta Philosophos, est officina sanguinis naturalis, valde credibile est, illum fuisse naturalem, & non purè nutritivalem. Maximè quia primus sanguis qui videtur egredi de corpore, quando fit divisio, est sanguis nutritivæ: ille verò ex ultimo vulnere quod Christus in cruce recepit egressus est. Addo quod, valde probabile est, tempore passionis, nihil, aut saltem parum sanguinis nutritivæ fuisse in Christo Domino; quia per copiosissimum illum sudorem sanguineum, quem ante passionem habuit, totum ferè sanguinem nutritivalem exsudavit; & si aliquæ illius reliquæ remanserunt, eas tempore illo intermedio inter sudorem & passionem concoxit, & in sanguinem naturalem convertit, ut rectè observavit Cajetanus infra quæst. 54. art. 2.

355. Dicendum ergo est, sanguinem illum Christi, qui Mantuæ, & apud S. Maximinum asservatur, nec non illum qui in sacra sindone Taurinensi, & Bisuntina, in Veronice sudario, in spina facelli Regij Parisiensis, & ferro lanceæ, Romæ, aliisque instrumentis Dominicæ passionis adhuc cernitur, esse naturalem & perfectum, non verò purè nutritivalem & imperfectum; non enim necesse est, omnem sanguinem naturalem à Christo in

A passione fustum, fuisse ab eodem resurgente reassumptum; cum enim tota quantitas sanguinis quem Christus in passione fudit, non esset necessaria ad integritatem & perfectionem humanæ naturæ, in resurrectione tota resumenda non fuit, sed potuit modica aliqua portio illius relinqui in terris, ad consolationem fidelium, & memoriam passionis Christi, ut declaravit Pius II. supra relatus. Eum tamen Christi sanguinem hic ad nostram consolationem relictum, non amplius perflare unitum Verbo, sicut antea fuerat, ut supra contra Valentiam ostensum est, & patet ex doctrina D. Thomæ in 3. dist. 2. quæst. 2. art. 1. assertis ea tantum semel à corpore Christi separata, retinuisse unionem hypostaticam, quæ denud ejus corpori conjungenda erant, eò quod ita necessarium esset ad veritatem humanæ naturæ, ejusque integritatem Christo, redivo vendicandam. Unde tritum illud axioma ex Damasceno desumptum, *quod Filius Dei semel assumpsit, nunquam dimisit*, intelligi debet de partibus integris, ut ex ipso Damasceno aperte colligitur, & non de earum particulis, & maximè de illis quæ non sunt necessariae ad integritatem corporis Christi resurgentis. Eodem modo intelligendus est S. Thomas, dum infra quæst. 54. art. 2. ad 3. docet quod totus sanguis qui de corpore Christi fluxit, in corpore Christi resurrexit; hoc enim verificatur de toto illo sanguine, qui fuit necessarius ad integritatem humanæ naturæ, secus verò de illo qui in statu resurrectionis ad integritatem humanæ naturæ in Christo necessarius non fuit; talem enim sanguinem in corpore Christi non resurrexisset, aperte colligitur ex eodem S. Doctore quodlib. 5. art. 5. ubi asserit sanguinem Christi qui in quibusdam Ecclesiis ostenditur, ex corpore Christi fluxisse: Non ergo juxta illius doctrinam, omnis omnino sanguis qui de corpore Christi fluxit, in corpore Christi resurrexit (quandoquidem aliquid illius remansit in terris, & in quibusdam Ecclesiis ostenditur) sed tantum ille qui ad integritatem humanæ naturæ in Christo resurgente necessarius fuit.

§. V.

Corollaria præcedentis doctrinæ.

EX dictis inferes primò, tres alios humores, scilicet pituitam, choleram, & melancholiam, fuisse assumptos à Verbo, eodem propè jure quo sanguinem: pertinent enim ad humanæ naturæ veritatem, seu integritatem, & per se requiruntur ad convenientem statum corporis, magnamque usum habent ad bonum esse, & ad operationes animalis, unde reperiuntur in redivivis beatorum corporibus; imò passim videntur comprehendere nomine sanguinis, quia commiscuntur cum vero & propriè dicto sanguine, & unam totalem massam constant, quæ à principali humore denominatur sanguis.

Inferes secundò, Verbum Divinum assumpsisse etiam spiritus vitales & animales, quia hujusmodi spiritus sunt radij quidam sanguinis purissimi, & maximè defecati, ut docent Philosophi in libris de anima, & pertinent etiam ad integritatem humani corporis, robur enim & firmitatem illi præstant, agileque reddunt ad vitales operationes, & sine illis corpus est valde debile, & quasi exanime, unde Theologi docent illos debere resurgere in corporibus gloriosis; & licet non sint adeo consistentes, sicut sanguis & alij humores, sed brevi eva-

neſcant & corrumpantur, habent tamen ſufficientem conſiſtentiam, ut uniti eſſe poſſint Verbo, quandiu durant.

158. Inferes tertio, lacrymas, ſudorem, ſalivam, & alias ſuperfluitates, & excrementa humani corporis, non fuiſſe hypoſtaticè Verbo unita, quia nec informantur in homine animà rationali, nec ad integritatem humani corporis pertinent, unde non remanebunt in corporibus glorioſis.

159. Inferes quarto, dentes fuiſſe Verbo Divino perſonaliter unitos; illi enim, juxta communem Philoſophorum ſententiam, informantur ab anima rationali, & ad integritatem corporis humani pertinent.

160. Inferes quinto contra Vazquem, etiam ungues, & capillos, fuiſſe hypoſtaticè Verbo unita: Nam illud omne aſſumpſit Verbum Divinum ad ſuam ſubſiſtentiam, quod ad integritatem corporis humani pertinet, tales ſunt ungues & capilli: Primo quia omnes homines cum capillis & ungibus reſtuturi ſunt, ut docent communiter Theologi, poſt D. Hieronymum in cap. 10. Matthæi, Auguſtinum de civit. lib. 22. cap. 19. & in Enchiridione cap. 88. Nulla autem apparet ratio propter quam id fieri debeat, niſi quia pertinent ad integritatem corporis humani.

Secundò, In Sacramento Eucharistiæ ſub ſpeciebus panis continetur corpus Chriſti, cum capillis & ungibus, ut concedit Vazquez, non verò chylus quem in ſtomacho habuit Chriſtus tempore cœnæ, quando panem & vinum in ſuum corpus & ſanguinem ſubſtantialiter convertit. Nulla autem apparet ratio propter quam id fieri debeat, niſi quia chylus non eſt de integritate corporis humani, bene tamen ungues & capilli.

Tertio, Capilli & ungues informantur animà rationali, ſicut oſſa, ut docet expreſſè Divus Thomas in 4. diſt. 44. quaſt. 1. art. 2. quaſtione 2. ad 3. cujus rationem dat, quòd cum capilli & ungues inſtituta ſint à natura ad conſervationem aliarum partium, capitis ſcilicet & manuum ac pedum, ſicut folia ad cooperimentum & conſervationem fructuum; quemadmodum folia in arboribus vivunt, & ab intrinſeco nutriuntur (quod ex organizatione, & venarum diverſitate quâ gaudent, conſtat) ſubindeque informantur animà totius arboris; ita capilli & ungues, propter eandem rationem, debent informari animà rationali in homine, ſaltem ſecundum eſſe vegetativum: Ergo cum anima non informet niſi partes quæ ſunt de integritate corporis viventis, ungues & capilli pertinent ad illam, & conſequenter ad ſubſiſtentiam divinam à Verbo aſſumpti ſunt.

§. VI.

Aliud corollarium notatu dignum.

161. EX dictis etiam colligitur, ſanguinem Chriſti, non ſolum dum erat in corpore Chriſti viventis, ſed etiam in triduo mortis, in quo manſit ſeparatus à corpore, fuiſſe hypoſtaticè unitum Verbo Divino.

Patet hoc corollarium ex Clemente VI. in extravag. *Knigenius* ſuprà citata, ubi loquens de ſanguine Chriſti pro nobis in cruce effuſo, ait unius guttam, propter unionem ad Verbum, fuiſſe ſufficiens pretium noſtræ redemptionis. Refertur etiam in directorio Inquiſitorum 2. part. quaſt. 10. num. 1. quòd cum idem Pontifex informatus fuiſſet per Nicolaum Roſelli, Ordinis

A Prædicatorum, in partibus Aragóniæ & Catalonia Inquiſitorem, quòd quidam Concionator Barcinonæ prædicaverat, ſanguinem Chriſti in paſſione fuſum, non fuiſſe unitum perſonaliter Chriſto in triduo mortis, mandavit per ſuas litteras patentes dicto Inquiſitori, ut talem articulum, ut erroneum, publicè revocari ac ſolemniter damnari præſtaret, quòd & fecit in Eccleſia Cathedrali Barcinonenſi. Cujus damnationis meminerunt etiam Sylveſter in Roſa aurea Tract. 3. quaſt. 31. & Ioannes Dominicus in ſuis quaſtionibus Evangelicis, in die Paſchatis, & alij.

Refert etiam Spondanus Tomo 2. continuationis, ad annum 1462. hoc eodem anno magnam motam eſſe quaſtionem inter Fratres Minores & Prædicatorum, de ſanguine Chriſti in triduo paſſionis à corpore ſeparato, utrum divinitati unitus perſeveraverit? Cum enim apud Brixiam Jacobus Marchianus, Ordinis Minorum, die Paſche ſermonem ad populum habens, inter cætera aſſeruiſſet, pretioſum Chriſti ſanguinem, dum triduo illo jacuit in terra ſparſus, indignum fuiſſe latræ cultu, quoniam fuſus, & à corpore Dominico ſeparatus, hypoſtaticam Verbi unionem protinus amiſſiſſet: Hoc audiens Inquiſitor heretica prævitæ, Ordinis Prædicatorum, illico Jacobo præcepit revocare tanquam erronea quæ dixerat, & interim contrariam ſententiam per unum è ſuis prædicari fecit. Creſcente contentione, & ſchiſmate in populo factò, nec valente Epifcopo loci tumultum ſedare, res ad Apoſtolicam Sedem remiſſæ ſunt. Qua de re Pius II. eo tempore ſummus Pontifex, præſentibus Ordinum mandavit, doctiſſimos eorum Theologos ad Curiam mittere, quos in feſto Natalis Domini audivit diſputantes tribus diebus in palatio Apoſtolicò, præſentibus Cardinalibus, Epifcopis, ac divini & humani juris Doctõribus qui in curia erant. Denique poſt triduum, cum partes quæcumque voluiſſent, in medium produxiſſent, diſſoluto auditorio, Pium cum Cardinalibus, pluriſque diebus rem tractaſſet: majorem partem ſententiam Prædicatorum approbaſſet, paucos cum Minoribus ſenſiſſet: Pium quoque in majori parte fuiſſe, ſed non eſſe viſum eo tempore decretum fieri declarationis, ne multitudo Minorum, cujus erat contra Turcos prædicatio neceſſaria, offenderetur, ac properea in aliud tempus deciſionem referri placuiſſet. Quam tamen nunquam placuit decidere: ſed biennio poſt Anconæ, dum eſſet navigaturus in Turcos, Calendis Auguſti 1464. die ante obitum 15. conſtitutionem edidit, quâ, ad pacem inter illos Ordines, & in univerſa Eccleſia ſuper hac quaſtione conſervandam, ſtatuit nulli licere opinionem negantem ſanguinem Chriſti in triduo paſſionis à corpore ſeparatum, divinitati unitum permaniſſe, ut hereticam proſcribere, donec per Sedem Apoſtolicam quid in huiusmodi quaſtione ſentendum eſſet, definiatur. Hæc Spondanus.

C Verum licet propter huiusmodi Conſtitutionem, non poſſit hæc opinio ut heretica damnari, eſt tamen a Scholis proſus eliminata, & ut ait Suarez, neque pia, neque ſecura eſt. Non videtur etiam rationi conſentanea: Nam ſi fuiſſet in triduo conſecratus calix, vel reliquæ eſſent ſpecies vini conſecrati in cœna, tunc ſub ſpeciebus vini fuiſſet ex vi verborum ſanguis Chriſti, & per concomitantiam divinitas, ſicut nunc de facto contingit, ut docet Tridentinum ſeſſ. 13. cap. 3. nam tunc etiam vera fuiſſent verba Chriſti Domini Ioan. 6. *Qui bibit meum ſanguinem, in me manet.* At divinitas non eſt per concomitantiam in ſpe-